Bid'at Ve Hurafelerden Sakınmak
Gönderen Kadir Hatipoglu - Aralık 05 2019 00:00:00

           İçerisinde bulunduğumuz çağ, teknolojinin hayal bile edilemeyecek kadar hızlı geliştiği, insanlığın yeryüzünün dışındaki gelişme alanlarına yöneldiği bir görünümdedir.
            Değişen ve gelişen bu çağ, kendine özgü değer ölçüleri, bakış açıları ve yeni yaşam biçimini de beraberinde getirmiştir. Bu değişim en sarsılmaz zannedilen sistemleri yerinden oynatmakta, insanlığa yepyeni ufuklar ve daha mükemmel bir gelecek vaad etmektedir.   Bütün bu gelişmelerin merkezinde, düşünebilen ve düşündüklerini uygulamaya koyan insan vardır. İnsan, her türlü yenilikte, keşfedici dehası ve dinamizmi ile oldukça önemli bir yer tutmaktadır.
            Bu nedenle, insanın sahip olduğu potansiyel gücün, insancıl bir amaç için kullanılması önem kazanmaktadır. Gelişmenin mimarları, beynini doğru biçimde kullanabilen insanlardır.   Tarih boyunca toplumları adeta kanser hücreleri gibi sararak, olumsuz yönde etkileyen, durağanlaştıran ve çağın gerisinde bırakan etkenlerin başında, hurafe ve batıl inanışlar gelmiştir.   Din esaslarının gerçeğinde olmayan, sonradan bir takım yollarla dinin içine sokularak, inanç esasıymış gibi kabul edilen söz, fiil ve davranışların tümü hurafe ve batıl inanış kapsamına girmektedir.
            Dünya tarihi incelendiği zaman görülecektir ki hemen hemen her devirde, hurafe ve batıl inanışlar toplumların ortak problemi olmuştur. Din esasları ile bağdaşmayan, akla ve bilime uymayan, farkına varmadan insanları gerçek inançtan uzaklaştıran, bu toplumsal hastalığın çeşitlerini bazı farklılıklarla her bölgede görmek mümkündür.
            İnsan yaratılışı gereği, bir şeye inanmak durumunda olan ve telkine müsait bir varlıktır. Bela, kötülük, felaket, sıkıntı ve hastalık anında sığınacak bir makam veya başvuracak bir çare arar.   Her zaman, insanın bu çaresizliğini ve zaafını iyi değerlendiren bazı din ve merhamet simsarları, üfürükçüler, muskacılar, cinciler, falcılar, yeni moda adıyla medyumlar her zaman bundan istifade etmişlerdir.
            Tarih sayfaları insanoğlunun bu zaafını tespit edip bundan menfaat sağlamak isteyenlerin olayları ile doludur. Bu olaylar sadece Yahudiliğe, Hıristiyanlığa veya Müslümanlığa ait değildir. Tarihin bir çok dönemi, düşünmeyi öğrenmeye çalışan insan ile menfaatleri zedeleneceği için ona engel olmaya çalışan din simsarı kişi ve

kurumların mücadelesine sahne olmuştur. BİDAT VE HURAFELER :
         BİDAT: Lûgat mânâsiyle “bid‘at”, ibda‘ masdarından meydana gelmiş bir isimdir. Sanat ifade eden bir şeyi, geçmiş bir örneği esas almaksızın ilk olarak yapmak, îcat etmek mânâsına gelir. Bu mânâda Cenâb-ı Hak, Kur’ân-ı Kerim’de zâtını, بَد۪يعُ
السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِۜ ..... ﴿117﴾ yani “gökleri ve yeri ilk îcad eden, yaratan” (1), olarak vasfediyor.   Fıkıh lisânında “bid‘at”; Resûlüllah Efendimiz’in sözü, fiili ve takrîri olarak anlatılan sünnete zıt, sahâbenin söz ve fiiline aykırı olan haller mânâsında kullanılır. Diğer bir ifadeyle Bid'at : Kurân-ı Kerim ve Sünnet'te bir örneği bulunmayan ve sahabe tarafından da bilinmeyen, özellikle din esaslarına ilişkin sonradan çıkma ibadet ve davranış biçimleri ve inanca yönelik yorumlar.
            Bu târiflerden de anlaşılacağı üzere, dinî bir tâbir olarak bid‘at, aklın ve adâletin yani günlük hayatı tanzim eden davranışların dışında ve sırf Allâh’a yaklaşmak için ibâdet maksadıyla yapılan fiiller ve kabulleniş biçimleriyle alâkalıdır. Yoksa lûgat mânâsıyla sonradan ortaya çıkan her şey demek değildir. “Siz, benim ve râşit halîfelerimin sünnetine sarılın” hadîs-i şerifi bunu anlatır. Bu sebeple bid‘atin güzeli olmaz.
            Bid‘ati dar mânâda sünnetin, geniş mânâda dinin zıddı olarak tesbit ettikten sonra, dinde yerilen ve kaldırılması için mücâdele edilmesi istenen bir şey olduğu kendiliğinden ortaya çıkar. Cenab-ı Hak Kur'an'da şöyle buyuruyor :
وَاَنَّ
هٰذَا
صِرَاط۪ي
مُسْتَق۪يمًا
فَاتَّبِعُوهُۚ وَلَا
تَتَّبِعُوا
السُّبُلَ
فَتَفَرَّقَ
بِكُمْ عَنْ
سَب۪يلِه۪ۜ
ذٰلِكُمْ
وَصّٰيكُمْ
بِه۪
لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ
﴿153﴾
            "Bu, dosdoğru olan yoluma uyun. Sizi Allah yolundan ayrı düşürecek (diğer) yollara uymayın. Allah size

bunları sakınasınız diye buyurmaktadır." (2) âyet-i kerimesinde geçen “diğer yollar”, tefsirlerde çeşitli dinler, mezhepler, bid'at ve sapıklık olan çeşit çeşit yollar olarak açıklanmıştır. Bu nedenle bu yolların arkasında dolaşmayınız ki Sizi parça parça edip Allah yolundan dağıtmasın. Dârimî'nin Müsned'inde de kaydedildiği üzere İbnü Mes'ud Hazretleri demiştir ki: "Resulullah bize bir düz çizgi çizdi, 'bu rüşd yoludur' dedi. Sonra bunun sağından ve solundan birçok çizgiler daha çizdi 'bunlar da birtakım yollardır ki, her birinde bir şeytan vardır, ona çağırır.' dedi. Sonra da bu âyetleri okudu". Kısaca Allah'a gidilir sanılan birçok yollar vardır. Nitekim "Allah'a yol, yaratıkların nefisleri kadardır, yani o kadar çoktur" denilmiş. Fakat bütün bunların içinde gerçekten Allah yolu, Allah'a ulaştıran ve Allah'ın koyduğu, Allah ve elçileri tarafından davet olunan hak yol, doğru yol bir tanesidir ki, taraftarlarını toplayan, birleştiren, dağıtmayan, aldatmayan tevhid yoludur. "Elmalılı M. Hamdi Yazır'ın Hak Dini Kur'an Dili Adlı Tefsiri, En'am: 6/153)

Resûlüllah (s.a.v.) Efendimiz buyururlar ki:
            “Şu yolumuzda, onda olmayan bir şey ihdâs eden olursa, bu reddolunur.” “Kim, yolumuza uymayan bir iş yaparsa, o makbul değildir.” (3) “Sözlerin en iyisi Allâh’ın Kitâbı, yolların en iyisi Muhammed’in yolu, işlerin en kötüsü de (dinde) sonradan ortaya çıkarılanlardır ve her bid‘at sapıklıktır.”(4) “Allah, her bid‘atçıya, bid‘atini terk edinceye kadar tevbe kapısını kapatmıştır.”(5) “Allah Teâlâ, bid‘at sahibinin orucunu, namazını, sadakasını, haccını-ömresini, cihâdını, (kötülüklerden) sarf-ı nazar etmesini ve adâletini kabul etmez. Hamurdan kıl çeker gibi İslâm’ın kemâl sâhasından çıkar.”(6) “Allah, bid‘at sahibinin amelini, bid‘atini terk edinceye kadar kabul etmeye râzi olmadı.”(7)
            Sahâbe-i kiramdan Abdullah b. Mes‘ûd (r.a.) demiştir ki: “Sünnette orta hallilik, bid‘atte yorulmaktan iyidir.”
            Bid‘at inançta, ibâdette, âdet ve an’ânelerde olur. İnançlardaki bid‘atlerin bir kısmı, sahibini dinden bile çıkarır; bir kısmı ise dalâlet ehlinin arasına sokar. Bunun içindir ki Ehl-i Sünnet âlimleri, imam amelî bakımdan fâcir yani günahkâr dahi olsa ona uyulabilir, arkasında namaz kılınabilir. Ancak fücûru inançla alâkalı ise câiz olmaz, demişlerdir.
            İnançla ilgili bid‘atlerden kurtulmak için, Ehl-i Sünnet’in itikat esasları dışındaki inançlardan uzak durmak, bu çerçevenin dışına taşmamak lâzım.
            İbâdet ve âdetler yönünden oluşabilecek bid‘atlerden kurtulmak için de, Peygamberimiz (s.a.v.) ’in sünnetlerine sımsıkı sarılıp, onlara son derece riâyetkâr davranmak gerekiyor. Ölçü onun sözleri, fiilleri ve tasvipleri, hulefâ-i râşidînin tatbikatı, hakikat âlimlerinin gösterdikleri yol olması icap ediyor.
            Unutmamak gerekir ki; Müslüman bir topluluk, bir bid‘at ortaya koyduklarında yani İslâm’da mevcut olmayan bir şey uydurduklarında, sünnetten onun misli kadar

bir şey mutlaka kaldırılır.(8) Kısacası, bid‘atin zulmeti geldiğinde, sünnetin nûru orayı terk eder.   HURÂFE : Iûgatte; inanılmaz, uydurma, aslı esâsı olmayan, yalan hikâye ve rivâyetler, saçma sapan sözler, efsâneler demektir. Cem‘îsi, hurâfât olarak gelir.   Dinî ıstılâhımızda ise “hurâfe”; İslâm’ın aslında bulunmadığı halde, sonradan uydurulan, yaygınlaştırılan ve dinin aslındanmış gibi gösterilen her çeşit bâtıl inanış ve âdetler mânâsında kullanılır.   Bir başka ifadeyle hurâfe, dinimizle alâkalı bazı hususların, bilerek veya bilmeyerek yanlış anlaşılması veya “yorumlanması” neticesi, başka bâtıl inanış ve mahallî âdetlere de karışarak ortaya çıkan şeylerdir. Bu nevi asılsız inanç ve davranışlar, daha çok eski bâtıl din ve inanışlardan gelen kalıntılar olarak ortaya çıkmaktadır.   Hurafe; Uydurulmuş hikâye ve rivayettir. Bunlar genellikle dinin bir parçası veya gereği olarak aktarıla geldiği gibi, dindenmiş gibi benimsenmiş olan, gerçekte ise dinle ilgisi bulunmayan, hikâye ve rivayetlerdir. Geçmiş ümmetler hevâ ve hevesleri doğrultusunda yaptıkları yeniliklerle dinlerini tahrip etmişlerdir. Bu konudaki tehlikeyi bilen Peygamberimiz (s.a.v.) yine ümmetini uyarıyor; “Her kim bizim bu işimizin (yani dinimizin) içine ondan olmayan bir şeyi yeniden sokarsa (o yaptığı iş) merduddur, başına çalınır. (9) “Her yenilik bidattir her bidatte sapıklıktır.”(10)   Abdullah b. Mes’ud (r.a.) buyurdu ki; “Sünnete uyun kendiliğinizden bir şey icat etmeyin. Bu size kafidir.” (11) O halde kim dinde yeni bir şey iddia ederse Kur’an ve sünnet’ten delilini de ortaya koymalıdır. Şayet bunu yapamazsa bulmuş olduğu o yenilikle Allah ve Resulünün sözüne itibar etmiyor demektir.   Muvatta Ebu Hureyre (r.a.)’den şu hadisi nakleder: Resulullah (s.a.v.) bir gün mezarlığa gider ve şöyle der: “Esselâmu aleykum ey mü’minler topluluğunun diyarı. İnşaallah bizde size kavuşacağız…” hadisin devamında şu vardır: “(kıyamet gününde) bir gurup adamlar, tıpkı sahipsiz develerin havuz kenarından kovulup, uzaklaştırıldığı gibi benim havzımdan uzaklaştırılacaklar. Ben onlara: 'Gelin buraya, nereye gidiyorsunuz, gelin, gelin!' ” diye sesleneceğim. Bunun üzerine denilecek ki, onlar senden sonra (dini) değiştirdiler.Bende diyeceğim ki: “O halde onlar benim havzımdan uzak olsunlar! Uzak olsunlar! Uzak olsunlar!” (12)   İmam Şâtıbi el-İ’tisam isimli eserinde şöyle diyor: “İbadetlerde bidat çıkaran fırkaların çoğu, zahidliğe ve halktan ayrı münzevi hayat yaşamaya fazlaca düşkün insanlardan oluşur. Cahil ve tecrübesiz halk da onların peşinden gider.

Ehli sünnet ve cemaate bağlı olan kimseyi de Allah’ın yaratıklarının en takvalısı da olsa sadece avamdan birisi olarak görürler. Havas ise işte bu fazla fazla ibadet yapan kimselerdir. Bu sebeple onlarla gurur duyanlar ve onların gittikleri tarafa meyledenlerin çoğunun kendi yollarından gitmeyen diğer insanları küçümsediklerini ve onları kendi nurlarından mahrum bırakılmış kişiler olarak kabul ettiklerini görürsün.” (13)   Bidat ve hurafeler

Yahudiler, münafıklar ve Hıristiyan misyonerler tarafından planlı bir şekilde dine sokulmaya çalışılmış ve bunda da oldukça başarılı olmuşlardır. Ayrıca sadece İslam düşmanları değil bazen dini yanlış anlayan bazı Müslümanlarda bu bidat ve hurafeleri adeta körüklemişlerdir. Kimisi kendince bidat olmadığına inandığı ve yeni bir çığır olduğunu düşündüğü şeylerin bidat olarak yerleşmesine neden olmuş, kimisi Müslümanları Kur’an ve zikre yönelteceğini hesaplayarak bidatler uydurmuşlardır.
            Yukarda zikredilen ölçülere uyulmayıp, bidat ve hurafeler zamanla dindenmiş gibi yerleşince Müslümanlar tevhidi inançlarından uzaklaşarak bozulmuş bir din yapısına maalesef saplanmışlardır.
            MUM YAKMA; İslâm'da cami duvarına, kabir taşına, mezar taşına, mum yakılır diye bir kural yoktur. Bu âdet, Müslüman Türklere Mecusilerden ve Hıristiyanlardan geçmiştir. Kabir başına, mezar taşına mum yakan kişi, oradaki yatırdan beklenti içerisine girmekte veya onunla bütünleştiğini yada onun yaktığı ışığı takip ettiğini,onunla hem dem olduğunu düşünmektedir, bu büyük bir hatadır ve şirktir. İslâm'a göre insan, ancak Allah'a iltica eder ve O'na sığınır; O'nun dışındaki varlıklardan medet ummak yanlıştır. Bu itibarla kabirlerde mum yakma adeti yanlış bir inançtır, hurafedir.
            ÇABUT BAĞLAMAK; Çağdaş Altaylı Şamanistlerin inandıkları "İZİ"ler, Göktürklerin bıraktıkları yazıtlarda toptan "YER-SU" ile ifade edilmiştir. Göktürkler bu "YER-SU" denilen ruhları, Türk yurdunun koruyucusu sayarlardı. Onların inanışlarına göre bu "İZİ' ler kişiden kurban isterler. Kurban sunmayanlara zararları dokunur. Ancak bu ruhlar çok kanaatkârdır. Bunları, bir paçavra parçası, bir tutam at kılı hatta kurban niyetiyle atılan bir taş parçası ile tatmin etmek mümkündür. (14) Türkler Müslüman olduktan sonra da bu âdetlerin etkilerinden kurtulamamışlar ve bırakamamışlardır. Evliya saydıkları ulu kişilerin türbelerine, orada biten ağaçlara, ya da o yörede bulunan bazı kayalara çaput bağlamak suretiyle eski adetlerini devam ettirmişlerdir. Oysa böyle bir adet İslam'da yoktur, hurafedir.
            KURŞUN DÖKMEK; Halkımız arasında "göz değmesi, göze gelme" diye adlandırılan bir "NAZAR" inancı vardır. Nazar isabet eden kimsenin kendisine, malına veya eşyasına bir zarar geleceğine inanılır. Bu nedenle nazarın isabetinden ve etkisinden korunmak üzere bazı tedbirlere başvurulmaktadır. Korunma tedbirleri olarak çocuklara, at, dana, inek, ev, dükkan, otomobil vb. gibi eşyaya nazar boncuğu, at nalı, üzerlik otundan yapılan kolyeler takılmakta özellikle çocuklara kurt, ayı, kartal, leylek gibi hayvanların diş, tırnak ve kemiklerinden yapılan nazarlıklar takılmaktadır. Böylece nazarın isabetinden korunulacağına inanılmaktadır. Nazar isabetinden kurtulmak için nazar muskaları takılmakta, kurşun veya mum döktürülmekte, nefesi keskin hocalara okutulmaktadır.Bazı yörelerimizde de "tuz çatlatılmakta", "un yakılmakta" , "üzerlik otu" yakılarak dumanı ile tütsülenilmektedir ve hurafedir. Nazar ve etkileri inkar edilmez bir gerçektir. Bu hususta aşağıda geçen ayet ve hadisler konuyu açıklamak açısından yeterli olacaktır.
وَاِنْ
يَكَادُ
الَّذ۪ينَ
كَفَرُوا

لَيُزْلِقُونَكَ
بِاَبْصَارِهِمْ لَمَّا
سَمِعُوا
الذِّكْرَ
وَيَقُولُونَ اِنَّهُ
لَمَجْنُونٌۢ ﴿51﴾
            "Doğrusu inkar edenler, Kuran'ı dinlediklerinde nerdeyse seni gözleriyle yıkıp devireceklerdi. "O delidir" diyorlardı." (15)   Hz. Aişe (R.A.)'nin naklettiği bir hadis-i şerifte de Hz. Peygamber (s.a.v.) "Nazardan Allah'a sığının, çünkü nazar (göz değmesi) haktır." (16) buyurmuştur. Resulullah (S.A.V)'ın nazar değmesine karşı, "Ayetü'l Kürsi ile ihlâs ve Muavvizeteyn (yani Felak ve Nas) Sûrelerini okumuş ve ashabına da bunları okumalarını tavsiye etmiştir." (17) İslâm bilginleri, nazarın etkisinden korunmak veya nazar isabet etmiş ise kurtulmak için Kalem Sûresinin 51. ve 52. âyetlerinin okunmasını da tavsiye etmişlerdir.

            FAL AÇMAK; İslâm Dinine göre hangi şekilde olursa olsun, fal baktırmak ve falcıların söylediklerine inanmak yasak ve hurafedir. Kur'an'da Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor :
يَآ
اَيُّهَا
الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوٓا
اِنَّمَا
الْخَمْرُ
وَالْمَيْسِرُ
وَالْاَنْصَابُ
وَالْاَزْلَامُ رِجْسٌ
مِنْ عَمَلِ
الشَّيْطَانِ
فَاجْتَنِبُوهُ
لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ
﴿90﴾
            6/12
            "Ey iman edenler! şarap, kumar, putlar, fal ve şans okları birer şeytan işi pisliktir. Bunlardan uzak durun ki felaha erişesiniz" (18)   Konuya ilişkin olarak Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.) de şöyle söylemiştir:

"Kuşun ötmesinden, uçmasından uğursuzluk kabul etmek, ufak taşlar (nohut, bakla, fasulye, iskambil kağıdı, kahve telvesi vs.) ile fal açmak, kum üzerine hatlar çizmek, bunlardan geleceğe dair hükümler çıkarmak SÎHİR ve KEHANET nevindendir." (19)
            KABİRDE DUA; İslâm'da dilek ve istekler sadece Allah'a arz edilir. Allah'tan başkasına sığınmak ve O'ndan gayrisinden mağfiret dilemek doğru değildir. Gerçek böyle olmasına rağmen, duaya bir sürü bâtıl hareketler sokulmuştur. Bazıları dua ederken sanki kavga ediyor gibi bağırıp çağırıyor. Kimisi dua yapmak için türbelere, yatırlara koşuşturuyor. Kimisi de mezarlara elini yüzünü sürmekte, türbelerin eşik ve pencerelerini öpmektedir. Bir çeşit tapınma hareketleri yapmaktadırlar. Bu hareketlerin cümlesi yanlıştır ve batıldır. Dua etmek için kabir başına, yatır taşına gitmeye gerek yoktur. Kabirde yatan mevtalar insanların dileklerini yerine getiremezler. Dua eden kişi ile Allah arasında vasıta olamazlar. Çünkü İslâm'da Allah'a sığınmak, O'na dua etmek için bir aracıya ihtiyaç yoktur. Kul, vasıtasız Allah'a iltica eder. Bu itibarla bir kimse, "Falan yatıra gittim ona dua ettim o mübarek zatın himmeti ile duam kabul oldu" derse bu şirktir ve caiz değildir. Kabirler; ölümü düşünmek, ahireti hatırlamak ve insanın hangi mevkide olursa olsun bir gün gelip mezarda yatan gibi toprak olacağını görmek ve ibret almak için ziyaret edilir. Bunun dışındaki davranışlar bidattir. İnsanın yüce yaratıcıya karşı yapmak zorunda olduğu kulluk görevlerinden biri de dua’ dır. Sevgili Peygamberimizin bildirdiğine göre "Dua bir ibadettir" (20) İnsanoğlu hangi tür inancı taşırsa taşısın, hiçbir zaman dua etmek lüzumunu hissetmekten uzak kalmamıştır. Çünkü insanoğlu yaratılışı gereği daima üstün bir kudrete bağlanmış, ona inanmış ve ondan yardım dilemiştir. İşte dua, bu inanışın dile getiriliş biçimidir.Aslında dua, kelime anlamı bakımından; Allah'tan yardım dileme anlamına "çağrıda bulunmak, davet etmek", "yardım ve esenlik istemek" anlamlarına gelmektedir. Muhammed Hamdi YAZIR dua'yı şöyle tarif etmektedir. "Dua; küçüğün büyükten, âcizin kâdirden hacet ve arzusunu talep ve ricası demektir." (21) Dua etmek için kutsal kitabımız Kur'ân-ı Kerim'de emir ve işaretler vardır. Yüce Allah Mü'min Sûresinde şöyle buyuruyor: وَقَالَ
رَبُّكُمُ
ادْعُون۪يٓ
اَسْتَجِبْ
لَكُمْۜ ..... ﴿60﴾"Bana dua edin ki size karşılığını vereyim.." (22) وَاِذَا
سَاَلَكَ
عِبَاد۪ي
عَنّ۪ي
فَاِنّ۪ي
قَر۪يبٌۜ
اُج۪يبُ
دَعْوَةَ
الدَّاعِ
اِذَا
دَعَانِۙ
فَلْيَسْتَج۪يبُوا ل۪ي

وَلْيُؤْمِن&#16
15;وا ب۪ي
لَعَلَّهُمْ
يَرْشُدُونَ
﴿186﴾
            "Ey Muhammed kullarım beni sana sorarlarsa, bilsinler ki, ben şüphesiz onlara yakınım, Benden isteyenin dua ettiğinde duasını kabul ederim. Artık onlar da davetimi kabul edip bana inansınlar, doğru yolda yürüyenlerden olsunlar.”(23) ..... اِنِ
الْحُكْمُ
اِلَّا
لِلّٰهِۜ
عَلَيْهِ
تَوَكَّلْتُ&#17
54; وَعَلَيْهِ
فَلْيَتَوَك&#16
17;َلِ
الْمُتَوَكّ&#16
16;لُونَ ﴿67﴾

“Hüküm ancak Allah’ındır. Ben ona dayanır, ona güvenirim.Tevekkül edenler ancak ona güvensinler.” (24) .....
وَمَنْ
يَتَوَكَّلْ
عَلَى
اللّٰهِ
فَهُوَ
حَسْبُهُۜ .....
﴿3﴾ “Allah’a güvenen kimseye o yeter” (25)
      O halde dua ederken hiçbir şeyi Allah’a ortak koşmadan vasıtasız olarak ancak ona güvenip ve ondan bekleyerek boyun büküp istemelidir.Çünkü acize istemek düşer. Kâdir’in ise vermek şanındandır.Şânı yüce Allah daha iyi bilir.
            KABİRLERDE KUBAN ADAMAK; Bir kimse adayacağı kurbanını yalnız Allah için adamalıdır. Allah'tan gayrisi adına kurban kesilmez. İslâm'da bir yatıra, bir kabre, tekkeye veya falan devlet adamına kurban adamak caiz değildir. Çünkü kurban, vacip olan bir ibadet olması hasebiyle yalnız Allah rızası için, Allah adıyla kesilir. Kabirlere gidip kurban kesme adeti İslâm'dan önceki kavimlerin müşrik adetlerindendir. İslâm dini kabirler üzerine kurban kesmeyi yasaklamıştır. Hz. Muhammed Efendimiz (s.a.v.), bir hadislerinde: "Kabirler üzerine kurban kesmek İslamiyet'te yoktur" (26) buyurmuşlardır. Buna göre İslâm dininde olmayan bir adeti varmış gibi kabul etmek bid'ât olup, büyük bir manevi sorumluluğu vardır. Bir Müslüman kurban adarken dileğinin olmasını Allah'tan değil de bir kabirden veya türbeden beklerse küfre gider. İslâm'da Allah'a tazim ve itaat için hiçbir aracıya lüzum yoktur. Mü'min, Rabbine karşı teşekkürünü, kulluğunu vasıtasız arz eder. Nitekim beş vakit namazın her rekatında FATİHA sûresini okurken 5. ayette:
اِيَّاكَ

نَعْبُدُ
وَاِيَّاكَ
نَسْتَع۪ينُ&#17
56; ﴿4﴾ "Ancak sana kulluk ederiz ve yalnız senden yardım dileriz" deriz.
Çünkü İslâm esaslarına göre Allah'tan başkasına kulluk etmek, ilâhi takdiri başkasından beklemek caiz değildir. Allah'ın takdir ettiği şeyin hiçbir şekilde değişmesine imkan yoktur. Nezir; ilahi iradeyi değiştirmez ve bidattır.
            Bu gün toplumumuzda yaygın olan belli başlı bazı hurafe ve batıl inanışların bazıları şunlardır :
            Muska ve tılsımlar :
            Bu inançta olanlar bazı nesnelerde uğur veya uğursuzluk olduğuna inanırlar. Kişi uğurlu saydığı nesneyi yanında taşır veya boynuna asar. Bu nesne bir bitki, hayvan dişi, kurumuş bir böcek hatta taş parçası bile olabilir. Bu nesneleri taşıyanlar çeşitli hastalıklardan, bela ve kazalardan korunacaklarına inanırlar. Günümüzde de bazı nesneleri “uğur getiriyor” diye boynunda yada yanında taşıyanlar bulunmaktadır. yine insanların hastalıkları tedavi maksadıyla üfürükçülere giderek muska yazdırmaları hurafe ve batıl inanışların bu bölümüne girmektedir.
            Sihir (büyü) :   Tarihte en yaygın görülen hurafedir. Günümüzde dahi hala etkisini sürdürmektedir. Büyü, bazı güçler kullanarak insanları istenilen yönde etkilemek amacıyla yapılan eylem olarak tanımlanabilir. Günümüzde pek çok insan özellikle de hanımlar büyüden fazlasıyla korkmaktadır. Büyücüler bu korkudan faydalanmasını başararak, bir sürü safsata uydurmuşlardır.   Ay ve güneş tutulması :
            Bazı yörelerimizde ay ve güneşin şeytan tarafından tutulduğuna inanılmaktadır. Bu nedenle tutulma olayı başlayınca teneke ve davul çalınmakta ve silah atılmaktadır. Güya gürültüden korkan şeytan ayı veya güneşi serbest bırakırmış.
            Ayrıca ay ve güneş tutulması ile ilgili diğer bazı batıl inanışlar şunlardır:
            * Ay ve güneş tutulması kıyamet alametidir.
            * Ay ve güneş tutulursa o yıl kıtlık olur.
            * Ay ve güneş   tutulursa savaş ve karışıklıklar çıkar.
            * Ay ve güneş tutulması büyük ve ünlü kişilerin ölümüne işarettir.   Kuş ötmesi ve hayvan uluması:
            Halkımız arasında bazı kuşların ötmesi, bazı hayvanların uluması, ile ilgili çeşitli yorumlar yapılmaktadır. Bunlardan kimisi uğur kimisi de ölüm işareti olarak kabul edilmektedir. İslam inancına göre bunların hepsi mantık dışı ve hurafedir. Hayvanlarla ilgili hurafeleri şöyle sıralayabiliriz.   *

Ezan okunurken köpek ulursa o civarda birisi ölür
            * Gece vakitsiz horoz öterse savaş çıkar
            * Kara kedi yolu keserse uğursuzluk getirir
            * Baykuş ve karga kimin evinde öterse o evden cenaze çıkar
            Hiçbir şey doğuştan uğurlu ya da uğursuz değildir. Bilimsel düşünceye göre, her hangi bir nesnede veya canlıda uğursuzluk aramak doğru değildir.
            Günlerle ilgili batıl inanışlar: Toplumumuzun yanlış inanışlarından birisi de haftanın bazı günlerinin uğurlu bazı günlerinin uğursuz sayılmasıdır. Bu anlayış bize Hıristiyan ve Yahudilerden geçmiştir. Günlerle ilgili bazı hurafe ve batıl inanışlar şunlardır:
            * Pazar günü çalışmak uğursuzluktur.
            * Perşembe çamaşır yıkanırsa zengin olunur.
            * Cuma günü ve cuma akşamı ev temizlemek günahtır.
            * Cumartesi günü çamaşır yıkamak uğursuzluk getirir.
            * Arefe günü dikiş dikmek günahtır.
            * İki bayram arası nikah kıyılmaz.   Temizlik ve sağlığa karışan hurafeler:
             islam dini temizliğe özel bir önem vermiş olmasına rağmen, halkımızdan bazıları hurafelere kanarak şunları uydurmuşlardır:
            * Gece ev süpürülürse fakirlik gelir.
            * Cuma akşamı ev süpürmek kıtlık getirir.
            * Misafirin ardından ev süpürmek iyi değildir.
            * Süpürge yapılırken birine değerse uyuz olur yada ömrü kısa olur. Ancak süpürgeye tükürülürse bu durum düzelir.
            * gece tırnak kesilirse ömür kısalır.
            * cenaze yıkanırken teneşirin altından alınan su alkolik birisine içirilirse alkolü bırakır.
            Kadın ve çocukla ilgili hurafeler :
            cahiliye dönemi arap geleneklerinin İslamiyet’in kuralıymış gibi algılanmasından en çok

zararı Türk kadınları görmüştür. Günümüzde kadın ve çocuklarla ilgili belli başlı hurafeler şunlardır.
            * Gelin eve ilk geldiğinde kaynanasının bacakları arasından geçerse saygılı olur.
            * Bir kız evli birinin gelinliğini giyerse kısmeti kesilir.
            * Aş eren (aşıran) bir kadın çirkin bir yere bakarsa çocuğu çirkin olur.
            * Çocuğun kırkı çıkmadan tırnağı kesilirse ya arsız ya da hırsız olur.
            * Çocuğun metre ile boyu ölçülürse boyu uzamaz.
            * Boyu ölçülen çocuk kısa kalır.

Müslüman’ın inanç ve ibadetinde, ahlâk ve amelinde hurâfelere yer yoktur. Onun hayatında ölçü; Allâh’ın Kitâbı, Resûlü’nün sünneti, ashâbının gittiği yol, Ehl-i Sünnet âlimlerinin çizdikleri istikamettir.
            O bakımdan mü’min;
            - Ölen kardeşinin arkasından ne alkış tutar, ne de ona çiçek ve çelenk gönderir. Zira bunların ölene fayda vermeyeceğini, öbür âlemde geçer akçe değil, birer hurâfeden ibâret âdetler olduğunu bilir.
            Peki ya ne gönderir?   - Onun rûhunu şâd edecek, ona fayda verecek Fâtihalar, duâlar, hayır ve hasenâtlar gönderir. Kabir ziyaretlerinde sünnete uygun hareket eder.
Velîleri, Allah dostlarını vesîle edinerek duâlar edip, dünyevî-uhrevî meşru‘ isteklerinin kabûlünü Cenâb-ı Hak’tan bekler. Evliyâullâh’ın, Allah Teâlâ’ya yakınlıkta birer vâsıta olduklarına inanır. Türbelere bezler-paçavralar bağlamaz. Kestiği kurbanları Allah için kesip, sevâbını o zâtın rûhuna hediye eder. Etini de fakir fukaraya dağıtır. Allah için kesilmeyen kurbanların murdar olduğunu ve etinin yenmeyeceğini bilir.
            Kezâ
mü’min;
            - Hâl ve hareketini, işini-gücünü falcılara-medyumlara göre değil, kendi inanç esaslarına göre düzenler.
             - Sözde modern yemek târiflerine göre yemek yapacağım diye, yiyecek ve içeceklerine alkollü madde karıştırmaz.
             - Görgü kuralları(!)na uyacağım diye, sol eliyle yemek yemez, su içmez.
             - Giyim-kuşamında, “modadır” diye tesettürü ihmâl etmez; isrâfa meyledip

gardırobunu elbise, eşarp, ayakkabı koleksiyonu hâline getirmez.
            Hâsılı mü’min;
            Gerek ferdî ve gerekse ictimaî hayatında İslâmî usûl ve esasları kendisine düstur edinir. Gücünün yettiğince dinini yaşamaya, bid‘at ve hurâfelerden ise uzak kalmaya gayret eder.   20.08.2013

       Bahattin TAMA

      Bafra Müftülüğü

        Şube Müdürü   DİPNOTLAR
(1) Kur’ân-ı Kerim, Bakara sûresi, 2/117.
(2) Kur’ân-ı Kerim, En‘âm sûresi, 6/153.
(3) el-Münâvî, Muhammed Abdürraûf, Feyzu’l-Kadir, Câmiu’s-Sağîr Şerhi, Mısır, 1938, 6, 36.
(4) İbn Mâce, Sünen, 1, 17.
(5) Ebû Saîd, Muhammed b. Mustafa el-Hâdimî, el-Berîkatü’l-Mahmudiye (Tarîkat-ı   Muhammediye Şerhi), 1, 118.
(6) İbn Mâce, a.g.e., 1, 19.
(7) İbn Mâce, a.g.e., 1, 19.
(8) Hadîs-i Şerif, Münâvî, Muhammed Abdürraûf, Feyzu’l-Kadir, Câmiu’s-Sağîr Şerhi, Mısır,   1938, 6, 237. (9) Buhari –Müslim,
(10)Müslim,

(11)Heysemi 1/82,
(12)Buhari Kitabu’r-Rikak, (13)El-İ’tisam (Bidatler karşısında Kitap ve Sünnete Bağlılıkta Yöntem)– İmam Şatıbi s.139,
(14)Hurafeler ve menşeleri s.39, (15) Kalem:68/51,
(16) (İbn Mâce, 2/1159 Hadis No: 3508),
(17)(Tecrid tercemesi, 12/90, Hadis No: 3508),
(18)(Maide Sûresi:5/90),
(19)Riyazü's-Salihin, c. 3, Hadis No: 1702,
(20)Tecrid-i Sarih, c. 12, s. 360,
(21)Hak Dini Kur'ân Dili, M.Hamdi Yazır, c. 3, s. 2194,
(22)mü’min:40/60,
(23)Bakara:2/186,
(24)Yusuf:12/67,
(25)Talak:65/3,
(26)Fethü'l Kebir, c. 3, s. 347.

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler